

Zvonek 7-10

ZÁŘÍ - PROSINEC 2008 ZPRAVODAJ ZŠW ČESKÉ BUDĚJOVICE o.p.s. A WALDORFSKÝCH TŘÍD PŘI MŠ NERUDOVA

Fantazie je mnohem důležitější než vědomosti.

Albert Einstein

Co se děje ve třídách mateřské školy?

Skřítkci

Zdravím Vás, milí Skřítkové, a protože máme zrovna období, kdy se seznamujeme s novými kamarády, nezbyvá mi než napsat do Zvonku také pár řádek o sobě.

Jak všichni dobře víte, jmenuji se Petra Dokoupilová a pocházím ze severní Moravy, kde jsem se narodila, mám své rodiče, o rok mladší sestru, babičku, tety, strýce... Tam jsem taky chodila do mateřské i základní školy a po 9. třídě jsme společně s rodiči vybírali další školu potřebnou pro mé zaměstnání.

Rozhodování to nebylo vůbec jednoduché, ale s představou, že jednou budu pracovat s dětmi ve školce, jsem vystudovala Střední pedagogickou školu v Krnově. Pak jsem se rozhodla pro další studium, vážila jsem dalekou cestu do Českých Budějovic, kde jsem v letošním roce dostudovala obor vychovatelství na Teologické fakultě.

Protože po pěti letech studia se píše závěrečná práce - taková knížka s obrázky, rozhodla jsem se, že bych mohla napsat „knížku“ o slavnostech a rituálech waldorfské pedagogiky. Nakonec jsem, po svolení Vaší paní ředitelky a vstřícném přijetí tety Jany, psala i o Vás - Skřítkcích a o dění u Vás ve třídě, a tak

jsem měla půl roku na to, abych poznala, jak to u Vás chodí při každodenních činnostech a slavnostech.

V současné době bydlím v Českých Budějovicích se svým manželem a pejskem nedaleko školky. Od září jsem jeden měsíc pracovala ve školní družině při nově otevřené základní waldorfské škole. Tam jsem poznala šikovná děti, se kterými jsme si povídali, hráli hry, tvořili, a také vstřícné, přátelské prostředí a moc fajn kolegy. Ale protože u Skřítků

potřebovali novou tetu, po nelehkém rozhodování jsem 1. října nastoupila do mateřské školy.

Musím říci, že po pár dnech s Vámi ve školce cítím a věřím, že mé rozhodnutí bylo správné. Jste moc šikovná děti, mám z Vás velkou radost a každý den, když vstupuji do Vašeho království, upřímně se na Vás všechny těším a večer děkuji za chvíle strávené s Vámi.

Vaše teta Petra
(Petra Dokoupilová - třídní učitelka, MŠ)

SLOVO ÚVODEM

Milí přátelé,

dostává se Vám „do rukou“ poslední číslo Zvonku v roce 2008, které je zároveň i posledním počínem stávající redakce.

Máme nesmírnou radost, že můžeme s dětmi a učiteli zažívat první týdny a měsíce života Základní školy waldorfské České Budějovice o. p. s. Věříme, že její otevření je vskutku historickým okamžikem nemalého významu, neboť tato škola je první alternativní základní školou v našem krajském městě. Pro mnohé z nás představuje naplněné přání či završenou snahu, ve skutečnost proměněnou vizi, jež byla hnací silou v boji s „větřnými mlýny“. Pro jiné může být otázníkem či nadějí, ale přejme si, aby pro děti byla místem, kde budou rády a dychtivě poznávat svět, jeden druhého i samy sebe.

Zvonek se těší, že Vás opět bude, i když v trošku jiné podobě a četnosti vydání, informovat o tom, co děti ve škole a waldorfských třídách MŠ Nerudova prožívají. Teta Jana se o prázdninách stala maminkou a Zvonek jí moc gratuluje k narození dcerky Karolínky. Nová paní učitelka Skřítků se představí na následujících stránkách. Kromě toho, jak děti zahájily školní rok, se také můžete dozvědět více o vlivu médií či o waldorfském semináři v Pardubicích. Nechybí ani kalendárium akcí, na nichž se budeme setkávat.

Přejeme Vám příjemné čtení, pestrobarevný podzim a klidnou dobu adventní.

Redakce

Broučci

V době prázdnin čekala náš pavilon - „Domeček Broučků a Skřítků“ - poměrně rozsáhlá rekonstrukce. Měnilo se vnitřní půdorysné uspořádání prostoru tříd, atelierů a jídelen. Vše se vybavovalo novým nábytkem.

Nyní máme dostatek prostoru ke všem našim aktivitám a podle reakce dětí se nám v „novém“, moc líbí. Díky D. Markové, P. Kyselové, M. Štěpánkové, M. Bártíkové, K. Voříškové, I. Brabencové, A. Brtnové a M. Staňkové za společnou přípravu třídy pro naše Broučky.

Prvního září jsme přivítali nové kamarády. Přišel mezi nás odhodlaně a statečně Matěj Brabenec se svojí velkou kamarádkou Terezkou Pospíšilovou; Filip Kysel přivedl svého bratříčka Adámka; přišla také Valentýnka Ševčíková, něžná a samostatná malá víla s veselým plamínkem v očích a Kačenka Staňková - již budoucí školačka, zvědavá a bystrá. Nová jsou i dvojčátka Barborka a Natálka Kortusovy - dva blíženci, dvě zlatíčka, která mě ihned okouzila svou něžností, klidem a inteligencí. Děkuji všem rodičům, že si

vybrali třídu Broučků a světili mi do péče své miláčky.

V září jsme pracovali s obilím, mleli mouku na první chléb a prožili jsme krásnou první slavnost Sv. Michaela. Nyní využíváme štědré nabídky podzimních plodů ke hře, tvoření a k práci s potravinou. Také k nám přišel náš pan Štěteček a přinesl barvy žlutých odstínů a červenou; děti si hru s barvičkami obrovsky užívají. Období podzimu zakončíme společně se Skřítky Martinskou slavností.

Narozeninovou slavnost prožil a prožije:

Matěj Brabenec	19. 9.	4 roky
Hynek Mareš	26. 9.	5 let
Natálie Marková	9. 10.	4 roky
Kateřina Staňková	21. 11.	6 let

*Vaše teta Majka
(Marie Fídrová - třídní učitelka, MŠ)*

Slovo paní ředitelky ZŠW ČB o.p.s.

Dlouho očekávané se stalo skutečností. Mnoho práce, plno starostí, ale vytoužená waldorfská škola je tady. 1. září přivítala 77 dětí a jejich rodičů, učitele a několik hostů.

Den slavnostního zahájení byl jako na objednávkou slunečný, a tudíž jsme si ho mohli vychutnat venku na trávníku mezi školou a lesem - k tomu krásně zahrálo hudební seskupení Zkamenven, učitelé snaživě zazpívali, Valentýnka Kubínová zahrála odvážně a dojemně na flétničku, milá slova pronesl předseda správní rady Dalibor Kalčík, mentor školy Bernhardt Schwarzfischer (z partnerské školy v německém Prien am Chiemsee) a pan náměstek pro školství Rudolf Vodička.

Po zahájení odešly děti se svými třídními učiteli do školy, byly uvítány chlebem a solí - krásným starým slovanským zvykem, který připravila paní Šárka Domínová z Centra pro zdravý životní styl Slunečnice. Rodiče a hosté mezitím dostali potřebné informace, mohli se občerstvit dobrotami, které sami připravili a někteří stačili i vetkat nějaké přání škole do lýkové ozdoby, kterou vymyslela paní Olga Pikousová, naše asistentka pedagoga. A nakonec nás všechny potěšilo skvělé divadelní před-

stavení Královská moudrost loutkového divadla Já to jsem.

Zahájení se povedlo a teď je na nás všech, aby se nám i dále vedlo dobře. Díky všem, kteří se o vznik školy zasloužili, díky dětem, rodičům a učitelům, že tak krásně připravili a vyzdobili

třídy a společné prostory, díky městu, že nám poskytlo místo v ZŠ Máj II, díky filantropním počínům dm drogerie a pana Antonína Kolářka, že nám pomáhají existovat a díky všem, kteří nás podporují a kteří nám fandí.

*Milena Vlčková
(ředitelka ZŠW ČB o.p.s.)*

Náš společný první měsíc v 1. třídě

Náš první školní rok byl odstartován velmi pěkným slavnostním zahájením, o kterém by se dal jistě napsat obsáhlý článek, neboť v zahajovací den se toho dělo nemálo. V tomto článku bych Vám však chtěl přiblížit co jsme s dětmi prožívali v průběhu našeho prvního společného měsíce ve škole.

Museli jsme se nejprve navzájem poznat, seznámit se s prostředím a okolím školy, ale také s předměty jako jsou anglický a německý jazyk, výtvarná, hudební a tělesná výchova a rukodělné činnosti. To nejdůležitější, co nás ale tento měsíc čekalo, a čím jsme zahájili, byl předmět zvaný kreslení forem. Je to jeden z předmětů, se kterým se na jiné než waldorfské škole nesetkáte. V epochovém vyučování se bude v tomto školním roce pravidelně střídat s matematikou a mateřským jazykem.

Hned druhý školní den jsme se s dětmi zamysleli nad zdánlivě jednoduchou otázkou „Z čeho se vlastně skládá svět?“ a s překvapením jsme zjistili, že jsou to přímky a oblouky. Dokonce jsme nenašli žádnou věc na světě, která by se nedala pomocí přímky a oblouku naseo to děti velmi usilovně snažily. Potom si jeden prvňáček za druhým vyzkoušel přímku a oblouk nakreslit na tabuli. Všem dětem se obě formy moc vydařily, přičemž také zjistily, že jsou schopny nakreslit cokoli na světě. Později jsme sice přišli na to, že to nebude zas tak úplně jednoduché, a že to přece jen bude chtít trochu cviku, ale to naše prvňáčky nijak neodradilo a po dobu prvních tří týdnů s odhodláním a odvahou kreslili svislé, vodorovné a šikmé čáry a nejružnější oblouky.

Některé formy byly lehké, jiné obtížnější a některé dokonce velmi těžké. Děti se neučily jen vlastnímu kreslení daných forem, ale při práci musely bez jakýchkoliv pomůcek odhadovat také vzdálenosti a velikosti jednotlivých čar a oblouků. Často se měnila i jejich tloušťka a intenzita.

K vlastní práci děti používaly barevné bločky z včelího vosku. A abychom si společně rozuměli, pojmenovali jsme si jednotlivé hrany bločku jako „sloní“, „zajecí“, „kočičí“ a „mravenčí“. Občas se to některým dětem trochu popletlo, ale to neměnilo nic na faktu

s jakým nasazením pracovaly ve svých epochových sešitech.

Jednotlivé linie přímek a oblouků v dětech probouzely představivost a tak zjišťovaly, že kreslí třeba zámek, jindy zase motýla či káču, tu pro změnu okno, kruhy na vodě, vlny či vlaštovčí hnízda, jindy zase rybu.

Vedle rozvíjení představivosti však má kreslení forem obrovský význam také pro uvolňování pohybu celé paže, zápěstí, dlaně i prstů a pro rozvoj jemné motoriky, což je důležité pro správné osvojení psaní. Právě z těchto důvodů předchází epocha kreslení forem v 1. třídě matematiku a rodný jazyk. Obě formy, tedy čáru a oblouk, budou děti potřebovat při psaní čísel i při psaní velkých a malých tiskacích písmen abecedy.

Všechny děti se snažily, aby nebyly formy nakresleny jen technicky správně, ale aby byly i pěkně barevně provedené, a tak se začaly epochové sešity postupně proměňovat v hezké učebnice.

Nepsali jsme jen do sešitu a na tabuli, ale procvičovali je všemi možnými způsoby - formy jsme chodili či běhali po třídě, vytvářeli je z našich těl, či jejich částí, kreslili si je na záda či do vzduchu, ale také třeba mokřým štětcem na tabuli.

Nyní jsme zahájili epochu matematiky - a procvičené formy se nám náramně hodí při psaní římských i arabských čísel. Už teď se těším na další epochu kreslení forem, která nás čeká v adventním čase, a kde budeme objevovat zejména nejružnější spirálové formy.

Radim Jírovec
(třídní učitel 1. třídy, ZŠW ČB o.p.s.)

**Zaujala vás
waldorfská pedagogika?
Chcete se
dozvědět více?**

Navštivte naše webové stránky
www.waldorfb.cz
nebo nás kontaktujte na adrese
info@waldorfb.cz,
případně na telefonních číslech
+420 605 286 389
+420 608 977 014

www.waldorfb.cz

NAVŠTIVTE NÁS TAKÉ NA WEBU:

Co je nového ve 2. třídě

Druhá waldorfská třída se díky vydatné a obětavé pomoci mnohých rodičů velmi rychle „zabydlela“ v novém prostředí školy v Č. Budějovicích a někteří žáci po příchodu do třídy dokonce konstatovali, že je to tu jako na Hluboké.

Jistě i díky tomu, že z oken třídy máme krásný výhled do přírody na vzrostlé stromy, což nás všechny velmi potěšilo, protože obavy ze změny prostředí školy, která se stěhovala z Hluboké do „velkoměsta“, byly nemalé. Také počáteční obavy hlubockých rodičů, jak děti zvládnou dojíždění, brzy pominuly, a když děti samy začaly rodiče provázet labyrintem zdejší školy a rychle zvládly samostatně cestu ze šaten do třídy, všichni se uklidnili a mohli jsme se s chutí pustit do práce.

A co jsme dosud zvládli? V první epoše kreslení forem si žáci vyzkoušeli zrcadlení podle svislé osy na novém

velkém formátu, v epoše českého jazyka jsme se naučili číst i psát všechna malá tiskací písmena a vyjmenovat je podle abecedy. Druhou třídou nás provázejí bajky a legendy, hodně žáky zaujala ta o svatém Ludmíle a svatém Václavovi, znovu jsme si připomněli Michaela při zkoušce odvahy během Michaelské slavnosti. O tom, jak jsou děti šikovné, se mohou rodiče přesvědčit každý poslední pátek v měsíci při Školní slavnosti, kdy se vzájemně představují žáci všech tříd s krátkou ukázkou z posledního dění.

Miroslava Štandová
(třídní učitelka 2. třídy, ZŠW ČB o.p.s.)

Co se děje ve 3. třídě aneb stěhování školy a duše

Na konci školního roku jsme se rozloučili se ZŠ Hluboká nad Vltavou a kamarádi z 1. třídy, rodiče a zástupci školy mohli shlédnout velmi vydařené divadelní představení „O velké řepě“, které jsme hráli v německém jazyce. Během letních prázdnin jsme si pak užívali volných, prosluněných a na zážitky bohatých dnů.

V posledních dvou srpnových týdnech jsme společně s rodiči, žáky a učiteli přestěhovali nábytek, hudební nástroje a pomůcky ze ZŠ Hluboká nad Vltavou a během krátké doby dokázali přeměnit bílé zdi a prázdné třídy v prostorách ZŠ Máj II. v útulné pokojíčky. Náš pokojíček jsme oranžově vymalovali, uklidili každý kout, barvili závěsy, obložili nástěnkou rákosou, umyli okna, přesadili kytičky, lepili korek a tapety, nastěhovali potřebný školní nábytek a

nezapomněli položit koberec a vytvořit místo, kde si můžeme hrát a odpočívat. Tyto práce jakoby byly předzvěstí obsahu učiva ve třetí třídě, který je velmi prakticky orientovaný.

V naší třídě jsme přivítali 6 nových kamarádů - Anežku, Jasminku, Karolínku, Míšu, Petra a Tomáše. Rychle jsme si zvykli na nové kamarády, nové prostory a klikaté cesty, kterými se každý den vydáváme do naší třídy. Jak příznačné pro vývojovou fázi dítěte kolem 9. roku života, kterou nazýváme „Rubikon“ - „stěhování“, „nový pohled na svět“, „nová přátelství“.

Díky vyprávění ze Starého zákona si můžu ušetřit spoustu abstraktních morálních výkladů o autoritě, protože díky vyprávění o

počátcích života na Zemi mohu dětem nabídnout obrazy naprosto jiného druhu než v pohádkách a bajkách, které přímo oslovují vnitřní život žáků a oni mohou v obrazech prožívat samy sebe. Prožitky dětí i mé vlastní při epoše „O stvoření světa“ zůstanou nezapomenutelné. Absolutní klid při vyprávění části hlavního vyučování, slzy v očích při vyhnání Adama a Evy z ráje, tyto prožitky byly doplněny diskusí samotných dětí při akvarelovém malování,

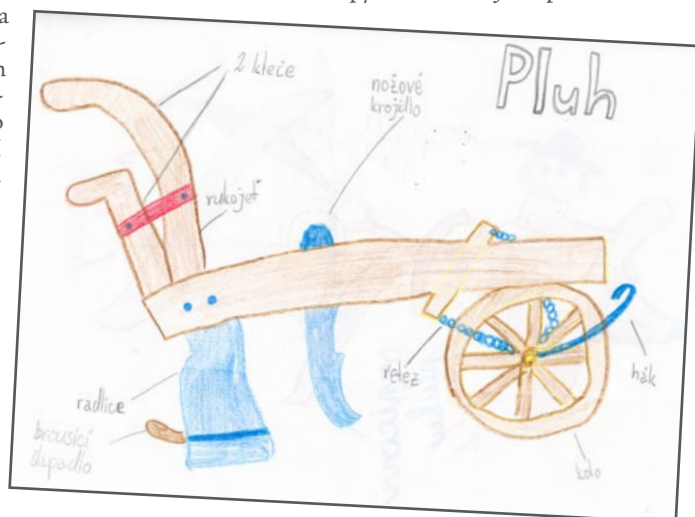
při němž zazněla velmi podstatná otázka: „Kdo vlastně stvořil Boha?“. V klidu jsem si rozmýšlela svoji odpověď, ale nakonec si odpověděly děti samy mezi sebou a já jsem byla obdarována krásným prožitkem a pocitem, že takto by měla vypadat výchova ke svobodě.

Když jsem pak pověsila obrázky na nástěnkou, pomyslela jsem si, že nemusím mít strach: až děti ztratí své síly fantazie, jednoho dne se zase vrátí v jiné, proměněné kvalitě.

Jak jsem zmínila na začátku, třetí rok je ve waldorfské škole věnován mnoha praktickým epochám. Proč? Jak bylo řečeno, je důležité, aby děti samy v praktických činnostech zažily to, co slyší ve vyprávění o počátcích lidstva - jak se museli naučit obdělávat pole, naučit se

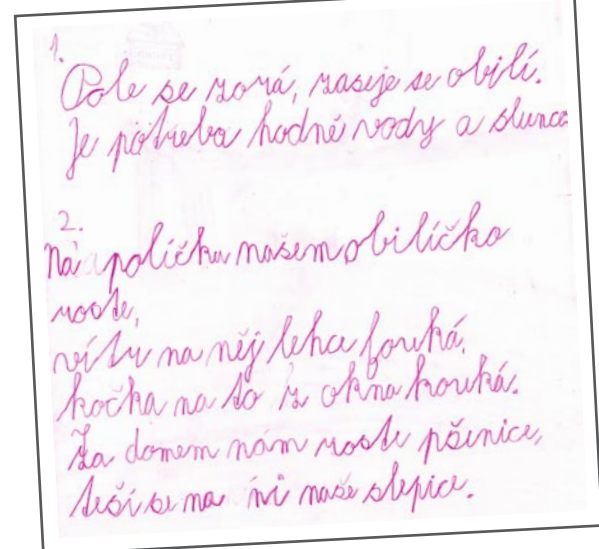
řemesla a dovednosti, které zjednodušily jejich život a práci. Na tyto epochy se neteší pouze žáci, ale i já, protože po druhé třídě procvičování přicházejí velmi zajímavé, osvěžující a povzbuzující činnosti. Jedná se především o to, aby si děti rukama vyzkoušely vše, co jim bylo ve vyučování obrazně představeno. Vyprávěli jsme si o práci sedláka, zpívali o jeho práci písničky, naučili jsme se rozpoznávat druhy obilí nejen zrakem, ale i podle hmatu a chuti. Počítali jsme zrníčka obilí, která byla ukryta v jednom klasu, představili si pluh a nakreslili si ho do sešitu, skládali tematické básničky a nacvičovali správný rozmach při setbě obilíčka. Na školním pozemku jsme si vyměřili naše políčko, zatloukli kolíky a převraceli rýčem drny.

jsme žížaly, které nám pomáhají kypřit půdu, a i když jsme nenarazili na žádný poklad, měli jsme ze své práce obrovskou radost a byli jsme na sebe pyšní. Své dílo jsme pozorovali z oken

naší třídy a těšili jsme se na blížící se slavnost s rodiči. Jednoho mlhavého sobotního rána jsem se sešli u našeho políčka. Pan Kukla nám vyrobil krásné dřevěné pluh a přivezl ukázat i jiné starší typy, které objevil ve svém okolí. I když táhlo pluh i 12 dětí, země byla velmi nepoddajná, ale nakonec jsme to dokázali. Navezli jsme ornici a humus (za jejich dovoz děkujeme panu Sujovi a Fukovi), při rozdělování pšeničných zrníček nám pan Steer zahrál na pravé dudy a před setbou jsme všichni pozhledali zrníčkům, aby se jim na našem prvním políčku dařilo a přečkala ve zdraví zimu. Už se těšíme na příští rok a doufáme, že budeme mít hodně práce. Už vymýšlíme, jak bychom sestrojili cepy. Tak nám drže palce!!!

Kateřina Kozlová
(třídní učitelka 3. třídy, ZŠW ČB o.p.s.)

Také jsme museli vytáhnout velké obrubníky z již nepoužívaného záhonku, což se nejvíce líbilo chlapcům, kteří si s tímto úkolem hravě poradili. Při práci na políčku jsme se seznámili se „školní“ myškou, pochválili

Poděkování: Děkuji všem rodičům, kteří se zapojili do stěhování a příprav nové třídy. Bez Vaší pomoci bychom se nemohli učit tak v pěkném prostředí. Děkuji Vám také za výbornou spolupráci při rodičovských schůzkách a školních slavnostech.

Nově otevřená 6. třída

Pro šestou třídu je letošní školní rok premiérový. Naši šestáci jsou vlastně také tak trochu prvňáci, neboť waldorfskou školu navštěvují prvním rokem. S odlišným způsobem výuky a přístupu se však rychle vypořádali a šli.

Školní rok jsme zahájili epochou geometrie. Děti si nejprve vyzkoušely to, co nemohly na 1. stupni svých škol zažít, tzv. geometrii volné ruky (neboli geometrii od ruky). A poté se samozřejmě pustily i do rýsování.

V druhé epoše jsme se zabývali českým jazykem. S napětím a očekáváním se žáci těšili na každodenní vyprávění o Gilgamešovi.

šovi. Po 6 týdnech se vyprávění završilo, a tak si děti na závěr zdramatizovaly jakýkoli Gilgamešův příběh, který si oblíbily, a scénku zahrály ostatním. Všem se jejich vystoupení povedla a ostatní potěšila.

Zuzana Tutterová
(třídní učitelka 6. třídy, ZŠW ČB o.p.s.)

Mateřská škola při ZŠW ČB o.p.s.

Nedostatek míst v mateřských školách je v současnosti obecný problém. Ani waldorfské třídy v Mateřské škole v Nerudově ulici nemohly přijmout po loňském zápisu všechny zájemce, neboť volných míst bylo málo a poptávka výsoce převyšovala nabídku. Kritéria pro přijetí dětí do mateřských škol zřizovaných městem stanovuje zřizovatel, který má samozřejmě zájem umístit do svých zařízení především děti svých občanů, tedy děti s trvalým bydlištěm v ČB, děti zaměstnaných rodičů atd.

V září se sešla iniciativa maminek a budoucích učitelek MŠ z okruhu příznivců waldorfské pedagogiky, která začala podnikat kroky vedoucí k rozšíření obecně prospěšných služeb Základní školy waldorfské České Budějovice o.p.s. o předškolní vzdělávání. Zakladatelé o.p.s. i správní rada se shodli na podpoře této aktivity, takže byl vypracován projekt, který předpokládá zahájení činnosti nové MŠ jako součásti ZŠW ČB o.p.s. od 1. 9. 2009. Kapacita v prvním roce bude 24 dětí (1 třída), konečná kapacita předpokládá 2 třídy o celkové kapacitě do 50 dětí. Školní vzdělávací program nese název „Waldorfská mateřská škola“ a plně vychází z waldorfské pedagogiky. 30. 9. byla podána na KÚ Jihočeského kraje žádost o zápis mateřské školy do rejstříku škol a školských zařízení. KÚ by se měl vyjádřit k žádosti do 30. 11.

Otázkou zůstává, kde bude nová MŠ působit. Na toto téma se uskutečnila schůzka s p. náměstkem pro školství Mgr. R. Vodičkou, který nevyloučil spolupráci s městem ve věci možného pronájmu objektu, ale s tím, že situace bude jasná až po zápisech do MŠ, tedy cca v březnu - dubnu. Školková iniciativa ale nezabývala a sbírala a monitoruje i další možné způsoby, kde by mohla MŠ sídlit nebo alespoň začít působit.

Pokud máte zájem o dění okolo vznikající školky, či máte-li možnost jakkoliv pomoci, můžete se se svými dotazy nebo návrhy obrátit na adresu skolka@waldorfcz.cz.

Radka Konířová

Poznámka redakce: Obrovskou zásluhu na sepsání žádosti a vypracování ŠVP, a k tomu náležitých dokumentů, mají především R. Konířová, M. Vlčková a T. Smolková, dále M. Kubínová-Šebelková, R. Koníř, T. Dvořák, D. Kalčík, M. Grauerová, S. Urbancová. Moc děkujeme.

A skvělá čerstvá zpráva z 8. 10. 2008 - Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Jihočeského kraje v Českých Budějovicích souhlasí se zápisem mateřské školy do rejstříku škol a školských zařízení s podmínkou doplnění údajů o prostoru, ve kterém se bude vykonávat činnost mateřské školy.

KALENDÁRIUM SVÁTKŮ A AKCÍ

LISTOPAD

• **pondělí 3. 11. 2008 od 18:00** - M. Chlajna 23, Č. Budějovice (areál ZŠ Máj II) - **Třídní schůzka 1. třídy**

• **úterý 4. 11. 2008 od 18:00** - M. Chlajna 23, Č. Budějovice (areál ZŠ Máj II) - **Třídní schůzka 3. třídy**

• **středa 5. 11. 2008 od 18:00** - M. Chlajna 23, Č. Budějovice (areál ZŠ Máj II) - **Třídní schůzka 2. třídy**

• **úterý 11. 11. 2008 od 17:00** - **Martinská slavnost společná pro školu i školku, park Stromovka**

• **úterý 18. 11. 2008 od 19:30 hodin** - MŠ Nerudova - **Třídní schůzka Skřítků**

• **středa 12. 11. 2008 v 19.00** - M. Chlajna 23, Č. Budějovice (areál ZŠ Máj II) - **přednáška PhDr. Anežky Janátové na téma: „Dětská duše v dnešní době“**, (odpoledne - individuální konzultace po rezervaci) - info u M. Kubínové 608 977 014)

• **sobota 22. 11. 2008** - areál ZŠ Šobra Písek - **Tradiční jarmark v partnerské waldorfské škole Prienu am Chiemsee**, koordinátorka K. Kozlová, kozlova@waldorfb.cz, 606 545 008

• **středa 26. 11. 2008 od 20:00 hodin** - MŠ Nerudova - **Tvoření ve školce na jarmarky**

• **sobota 29. 11. 2008** - areál ZŠ Šobra Písek - **Adventní jarmark v partnerské škole ZŠ Svobodná v Písku**, čas bude upřesněn

PROSINEC

• **úterý 2. 12. 2008 od 18:00** - M. Chlajna 23, Č. Budějovice (areál ZŠ Máj II) - **Třídní schůzka 1. třídy**

• **středa 3. 12. 2008 od 18:30** - M. Chlajna 23, Č. Budějovice (areál ZŠ Máj II) - **Třídní schůzka 2. třídy**

• **středa 3. 12. 2008 v 19:00** - M. Chlajna 23, Č. Budějovice (areál ZŠ Máj II) - **přednáška PhDr. Anežky Janátové na téma: „Dětská duše v dnešní době“**, (odpoledne - individuální konzultace po rezervaci) - info u M. Kubínové 608 977 014)

• **čtvrtek 4. 12. 2008 od 20:00** - MŠ Nerudova - **Tvoření ve školce na jarmarky** - **POSLEDNÍ PŘED JARMARKEM !!!** - rozdělování a oceňování zboží, (účast rodičů ze školky i ze školy vítána)

• **pátek 5. 12. 2008 od 16:00 - 18:00** - M. Chlajna 23, Č. Budějovice (areál ZŠ Máj II) - **Příprava prostor na jarmark**, koordinátorka Eva Jírovcová, 606 286 687

• **sobota 6. 12. 2008 od 10:00 - 14:00 hodin** - M. Chlajna 23, Č. Budějovice (areál ZŠ Máj II) - **4. Adventní jarmark pořádaný ZŠW ČB o.p.s. ve spolupráci s o.s. Wcollegium**, koordinátorka Eva Jírovcová, 606 286 687

• **další akce budou upřesněny** - sledujte webové stránky <http://www.waldorfb.cz>

PROČ ... ?

Na začátku třetího tisíciletí žijeme v době, kterou výrazně spoluurčují média. Kromě světa skutečného nově existuje ještě virtuální realita. Jsme tak trochu pilotní generací, která zakouší, co média přinesou dobrého i zlého. Ani pro dospělého není lehké dostat nároky mediálního světa, orientovat se v záplavě informací a efektivně je zpracovávat. Jak si ale se stejnou situací má poradit dítě? A má si s ní vůbec poradit nebo je to jen představa nás dospělých?

Otázka třináctá

Proč má waldorfská pedagogika tak obezřetný vztah k médiím?

Mediální téma je velice široké, a tak jsme se rozhodly, že mu budeme věnovat prostor ve vícero našich zamyšleních. Rády bychom se v průběhu letošního roku v naší rubrice postupně zastavily podrobněji u televize, počítačových her, internetu a mobilních telefonů. Jedno je však už teď na začátku jisté: volba, zda média ano či ne, nestojí před našimi dětmi, ale před námi samotnými.

Proč waldorfské učitelé s takovou náležitostí apelují na obezřetnost rodičů v otázce kontaktu s médii? Waldorfská pedagogika má za jeden z cílů vychovávat celistvého člověka - snaží se oslovovat smysly a podporovat zdravý fyzický i duševní rozvoj. Jakmile se dítě předčasně setká s něčím, s čím si neumí poradit, jeho vývoj může být narušen. Děti, které jsou nad-

m ě r n ě vystavené působení médií, bývají více roztržkané, nesoustředěné, brzy se vyčerpají, často vyvolávají konflikty s jinými dětmi a dostávají se do složitých sociálních situací. Dlouhodobě vysedávání u televize nebo počítače je jednou z příčin dětské obezity a může souviset s četnější nemocností. Děti se cítí také méně osloveny učební látkou, s menší ochotou se zapojují do aktivní práce a odmítají plnit povinnosti. Některé ztrácí schopnost si hrát. Čas strávený s médii je časem mlčení - v této době neprobíhá verbální komunikace ani mezilidský kontakt. Alarmující je narůstající počet řečových poruch (špatná výslovnost, chudá slovní zásoba, nedostatky ve vyjadřování) a s nimi souvisejících problémů v oblasti čtení, psaní a souvislého ústního projevu. Zvládat děti s těmito obtížemi ve větším kolektivu je náročné a bez spolupráce s rodinou zcela vyčerpávající. Učitelé jednoduše nemohou dostat „kvalit“ a schopnosti permanentního zabavení akčních hrdinů a požadují přesně to, co média oslabují - pozornost, aktivitu, sociální citění.

„České dítě tráví před obrazovkou v průměru 25 hodin týdně... Průměrný český 13-letý školák viděl za svůj život v televizi 52 000 vražd, znásilnění, ozbrojených loupeží a přepadení...“ (2004:42). Televize je často vítaným zachráncem ve výchovné nouzi - dítě se prostě posadí před obrazovku a aspoň na chvíli se neptá, nezlobí (neotravuje). Co se v tu dobu odehrává ve fyzickém i duševním světě dítěte se můžete dočíst v článku MUDr. Dostala v časopise Člověk a výchova (číslo 2004/1,2). Popisuje vliv televize na tělesné procesy, dopad na inteligenci a školní výsledky a ukazuje, jak se dá rozumně zacházet s televizí (cíleným výběrem pořadu, společným sledováním, vypnutím televize po skončení vybraného programu, rozhovorem s dětmi o tom, co viděly).

Ač bychom si velmi přály, aby děti z naší školy byly co nejvíce chráněny před nepříznivým vlivem médií, není to v této době očekávání reálné. Nicméně by každý

rodič, který sem své dítě dává, by měl vědět, že z pohledu waldorfské pedagogiky je doporučována maximální opatrnost a uvědomělost ze strany rodičů v otázkách jaká média, v jakém věku a jakým způsobem dětem zprostředkují. V předškolním věku jsou v každém případě škodlivá. V mladším školním věku by dítě mělo stále být co nejvíce chráněno. Teprve kolem 12. roku života se rozvíjí schopnost kritického odstupu od světa a média mohou vstoupit do života dítěte, aniž by zásadně narušila jeho vývoj.

Jana Gažiová, Kateřina Dvořáková

Použité zdroje:

Člověk a výchova 2004/1,2; s. 42-46

Výchova a zdraví našich dětí. Fabula 2007

Článek W. Bühlera: Televize v dětství (Nástroj vzdělávání nebo civilizační jed?)

IV. ADVENTNÍ JARMARK

Milí přátelé, dovolu, abych vás informovala, že se v sobotu 6. prosince 2008 od 10:00 do 14:00 hodin v areálu ZŠ Máj II (v prostorech ZŠW ČB o.p.s.) bude konat tradiční adventní jarmark waldorfských tříd, v pořadí již čtvrtý.

Celou akci pořádá ZŠW ČB o.p.s. ve spolupráci s o.s. Wcollegium.

Protože mezi nás přišli noví rodiče a nadšenci waldorfské pedagogiky, ráda bych vás seznámila s tím co vás vlastně čeká...

Jde především o akci rodičů, dětí, učitelů a vychovatelek, kteří ji pro vás společnými silami připravují. Opět zde budete mít možnost nejen pořídit dárečky pro své nejbližší a známé, ale také si vlastnoručně vyrobit originální drobnůstky v dílničkách, popovídat si s přáteli a na chvilku se zastavit v předvánočním shonu.

Prodávají se zde především ručně vyráběné hračky (šité panenky, skřítkové, míčky, zvířátka z přírodních materiálů, filcované výrobky, batikované ubrusy, pletené oblečení), ozdoby, oblečení z ovčí vlny, knihy, přírodní kosmetika, jiné drobnůstky (přáníčka, průsvity na okna). Součástí jarmarku jsou i tvo-

řivé dílničky nejen pro děti – např. zdobení perníčků, výroba svíček z včelího vosku, výroba sypaných přání, práce s ovčí vlnou, práce s včelím voskem - betlémký a jiné. Výtěžek celé akce bude věnován na nákup potřebných věcí do školky či školy, na zajištění přednášek pro rodiče, na výlety dětí a jiné.

Času však už není mnoho, proto vás všechny, kdo chcete čímkoli přispět, prosím - vymýšlejte, tvořte - z papíru, látek, vlny, apod.. Někteří z nás si už rozdělili práci a materiál na ruční práce, kdo však má ještě zájem, necht' se též ozve na níže uvedených kontaktech.

kontakt: 606 286 687

e-mail: jirovcova@centrum.cz

Eva Jírovcová
(koordinátorka jarmarku)

SVÁTKY

K nejdůležitějším podzimním a zimním svátkům, které děti ve školce i škole slavi, patří:

- + svátek sv. Václava - 28. září
- + svátek sv. archanděla Michaela - 29. září

- + svátek sv. Martina - 11. listopadu
- + svátek sv. Mikuláše - 6. prosince

Advent (začíná 30. listopadu)
+ adventní spirála

- + Vánoce
- + Tři králové

Více informací k těmto svátkům naleznete v předchozích dvou ročnících Zvonku.

Perličky dětí 3. třídy

Věty na vyjmenovaná slova po B

Karolína Janečková:
Bystrý Zbyněk bydlí v Příby-
slavi.

Adélka Konířová:
Obyvatel Příbyslavi bydlí s oby-
čejnými býky.

Šimon Dvořák:
Býček bydlí v příbytku na stat-
ku a nemá tam žádný nábytek.

Terka Surá:
Bystrý Zbyněk z Bydžova má
v obyčejném příbytku dobytek
- kobylu a býka.

Miša Podbrázka:
Kobyla a býk je bystrý doby-
tek.

Filip Štrach:
Kobyla, býk a jiný dobytek bydlí
v příbytku a žerou byliny.
Obyvatel Zbyněk z Bydžova
bydlí v bytě s nábytkem.

Waldorfský seminář v Pardubicích

Prvním říjnovým víkendem začal v Pardubicích roční seminář pro waldorfské učitele - začátečníky, druhým rokem pro pokročilé a pro jazykáře. Z Českých Budějovic a okolí se nás na místo vypravilo 6 človíčků - kromě sebe zde vzpomenu R. Koníře, coby jediného muže v začátečnické skupině, a P. Fukovou.

Páteční deštivý večer nás přivítal přednáškou Uweho Buermanna - renomovaného pedagoga a lektora pedagogických seminářů z Německa - na téma: Co je to nauka o člověku? Velice jednoduše shrnuto, je to pohled na vývoj člověka s ohledem na to, co k jednotlivým etapám vývoje patří. Nebo jinak... co musíme dítě naučit? Co mohu kdy, resp. v kterém časovém úseku mohu co prezentovat, aby se dítě zdárně vyvíjelo.

Plní dojmů z přednášky a znavení po dlouhé cestě jsme ulehli ke spánku.

Sobotní den jsme přivítali potrérováním našich „ztuhlých“ hlasivek pod taktovkou p. Lídy Mildeové a poté jsme se, rozezpívání, rozešli k seminárním a uměleckým činnostem.

My začátečníci jsme se pustili do malování akvarelovými barvami pod vedením zkušené arteterapeutky Ady Rosin. Začali jsme modrou barvou a druhý den jsme se věnovali temnotě a světlému. Dozvěděli jsme se, že modrá barva je symbolem nejen pro vodu, kosmos, ale i pro zemi - uzemňuje (zvláště pruská modř a indigo). Dále nám tato barva dodává pocit prostoru a pomáhá nám dýchat (zvláště ultramarinová modř), je to introvertní barva, také chladná a kosmická, při práci s ní se můžeme dostat až za náš egoismus. Každý z nás si pak vyzkoušel malování s dvěma odstíny modré barvy na vlhký papír. Po druhém lek (ač je pro spoustu z nás vnímána jako něco negativního) je pro naše zdraví a život velmi důležitá. Dává nám možnost odpočinku, vždyť vše roste z temnoty (např. embryo), temnota nás zpomaluje, a ak říká R. Steiner, z temnoty vycházejí myšlenky, a ty pak můžeme zhmotnit. I tady jsme si zkusili namalovat pomocí šesti barev tmu. Přiznám se, že to bylo pro mě dosti těžké, práce s těmito barvami vyžaduje naprosto jiný přístup a hlavně spoustu času, kterého jsme měli bohužel velmi málo.

Úplně zdřevěněli - ze samého sezení - jsme s radostí a očekáváním uvítali žonglovací lekci Jirky Sadily. Opravdu - nebylo jednoduché naučit ruce, aby chytaly a opět pouštěly co mají, např. 3 míčky, kuželky aj. Doufám však, že usilovným tréninkem někdy donutím své ruce i míčky spolupracovat...

Večerní přednáška Uweho Buermanna byla zaměřena na ožehavé téma: Sexualita a její důsledky pro děti. Přiznám se, že místy byla pro některé z nás až šokující. Ráda bych vám tuto přednášku ve zjednodušené formě alespoň stručně přiblížila.

Uwe zde vyzdvihl především nebezpečí používání mobilů ve školách.

Proč?

Erotické a hlavně pornografické filmy, jak všichni určitě víme a sami - nebudeme si nic na-

lhávat - taky jsme nějaký ten film viděli, dnes můžeme velice snadno najít na internetu a díky jeho anonymitě si ho/je stáhnout na mobil. To vše díky stále novějším a modernějším typům s možností přenosu dat. Nebo si sami něco natočit a nahrát to na internet. Tyto filmy pak můžeme bez problémů rozesílat nejen svým kamarádům (to dnes umí každé dítě), ale BOHUŽEL také i těm, KTERÉ NEZNÁME a kteří mají zapnut mobil na příjem dat (bluetooth). Dnes nejen starší děti, ale i ty mladší (10ti, 11leté, bez rozdílu kluci i holky) se i u nás bez problémů dostanou k takovýmto stránkám a taky tam „chodí“ (třeba díky rodičům, kteří si je ukládají nebo posílají i anonymně mezi sebou...).

Co to v nich zanechá?

Děti jsou tímto konfrontovány ve věku, kdy ještě nemají ponětí o lásce a i zhlédnou hromadu takovýchto filmů a nejen těch „slušnějších“, ale i těch „drsnějších“ až perversních. Tyto stránky jim pak vsugerují, že to co tam vidí, je úplně normální, protože tam vidí postavy podobné svým rodičům, starším sourozencům, učitelům, kamarádům. Jejich první schůzky se pak odehrávají ve smyslu kino, večere, sex - a ten pro ně není spojen s věností, berou ho jako něco, co člověk má. V dnešní společnosti pak 15ti, 16ti letí mají už za sebou všechno z této oblasti, pak už neví, co mají od života očekávat. Takto je zadušen zárodek lásky v celé jedné generační společnosti.

A co s tím?

Protože na internetu existují takové nabídky a jelikož jsou děti zvědavé, neměl by být v jejich pokoji žádný počítač. To můžeme zařídit my - rodiče. Také můžeme oddálit dobu pořizování mobilu, resp. žádný mobil nepořizovat.

Waldorfské školy by tomu také měly zabránit. Tomu, že alespoň škola nebude tím místem, kde probíhá přenos dat, tj. zavést tzv. zónu bez mobilů. Není to jednoduché a ani to nebude, je k tomu potřeba čas a dozor. A taky vědomí, aby to, že mobily nemohou být ve škole, žáci nebrali jako trest, ale jako pomoc. V Německu je první „vlastovkou“ jedna waldorfská škola. Šest dětí (které si samy závažnost situace uvědomily) spolu se svým fyzikářem vyvinuli detektor, který registruje zapnutý mobil a pak do 5s spustí sirénu - pojmenovali ho Pavel I.. Tento přístroj byl v té škole slavnostně nedávno spuštěn.

Dobrý námět k zamyšlení. Co vy na to?

Nedělní dopoledne spolu s Lídou M., Adou R. a poslední přednáškou Uweho B. na téma Současná hospodářská krize uběhlo již velice rychle a my se, plni zážitků a nových informací, vraceli ke svým rodinám.

Celý víkend byl pro mě velice poučný, vládl skvělou náladou a už se těším - a myslím, že ne sama - na další pokračování.

Eva Jírovcová

Ročník 3 (2008), Číslo 7-10

Redakce:

Eva Jírovcová, Petra Klee, Radim Jírovec

Grafika:

Radim Jírovec

Sazba:

Irena Polívková, Radim Jírovec

Adresa:

Waldorfské třídy při MŠ Nerudova
Nerudova 53
370 04 České Budějovice

E-mail:

zvonek@waldorfcz.cz

Kontakt:

Eva Jírovcová (+420 606 286 687)
Petra Klee (+420 774 121 217)

Internet:

<http://www.waldorfcz.cz>
(zde najdete zpravodaj v barevném provedení, v PDF formátu)

Použité zdroje

(pokud není uvedeno jinak):

Foto, obrázky - Petra Dokoupilová, Jana Erhartová, Radim Jírovec, epochové sešity dětí, internet

NEPRODEJNÉ